

Меса на Різдво Христове згідно з чином Ордену Проповідників

Інтроїт (спів на вхід)

Іс. 9, 6; Пс.97, 1

QUER natus est nobis, et filius datus est nobis: cuius impérium super húmerum eius: et vocábitur nomen eius magni consilii Angelus. *Пс.* Cantáte Dómino cánticum novum, quia mirabília fecit.

Glória...

SONCÉDE, quásumus, omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet; quos sub peccáti iugo vetústa sérvitus tenet.

Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti, Deus, per omnia saecula saeculorum.

Іс. 52, 6-10

NAEC dicit Dominus: Propter hoc sciet populus meus nomen meum in die illa; quia ego ipse qui loquebar, ecce adsum. Quam pulchri super montes pedes annuntiantis et praedicantis pacem: annuntiantis bonum, praedicantis salutem, dicentis Sion: Regnabit Deus tuus! Vox speculatorum tuorum: levaverunt vocem, simul laudabunt: quia oculo ad oculum videbunt cum converterit Dominus Sion. Gaudete, et laudate simul, deserta

Xлоп'ятко нам народилася, і нам даний був Син, Якого влада – на Його раменах, і Його Ім'я назветься: Ангел великої поради. *Пс.* Заспівайте Господеві пісню нову! Він бо сотворив чудеса.

Слава...

Колекта

Даруй, просимо Тебе, всемогутній Боже, щоб нове Різдво по плоті Єдинородного Твого звільнило нас, котрих утримує під ярмом гріха старе рабство.

Через того ж Господа нашого Ісуса Христа, Сина Твого, Котрий з Тобою живе і царює в єдності Святого Духа, Бог, на віки віч

Читання

Так говорить Господь: «Тим то народ мій визнає моє ім'я, він зрозуміє того дня, що це я сказав: Ось я!» Які ж гарні на горах ноги його, хто несе добру новину, хто звістує мир, вістить щасну долю, спасіння возвіщає, хто Сіонові говорить: «Твій Бог царює!» Слухай! Варта твоя підняла голос, усі разом радісно гукають, бо бачать власними очима, що Господь повертається до Сіону. Кликніть весело разом, пустинні місця Єрусалиму, бо

Jerusalem; quia consolatus est Dominus populum suum: redemit Jerusalem. Paravit Dominus brachium sanctum suum in oculis omnium gentium: et videbunt omnes fines terrae salutare Dei nostri.

Євр. 1, 1-12

МULTIFÁRIAM, multisque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis: novíssime diébus ístis locútus est nobis in Filio, quem constituit heredem universórum, per quem fecit et sácula: qui cum sit splendor glóriæ, et figúra substántia? eius, portánsque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad dexteram maiestátis in excélsis: tanto mélior Angelis efféctus, quanto différentius præ illis nomen hereditávit. Cui enim dixit aliquándo Angelórum: Filius meus es tu, ego hódie genui te? Et rursus: Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in fílium? Et cum íterum introducit Primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos spíritus, et minístros suos flammam ignis. Ad Fílium autem: Thronus tuus, Deus, in sáculum sáculi: virga æquitátis, virga regni tui. Dilexísti iustítiam et odísti iniquitátem: proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo exultatiónis præ participibus tuis. Et: Tu in princípío, Dómine, terram fundásti: et ópera mánuum tuárum sunt coeli. Ipsi períbunt, tu autem permanébis; et omnes ut vestiméntum veteráscant: et velut amíctum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Пс. 97, 3-4.2

VIDÉRUNT omnes fines terræ salutare Dei nostri: iubiláte Deo, omnis terra *V.* Notum fecit Dominus salutare suum: ante conspéctum géntium revelávit iustítiam suam.

ALLELÚIA, allelúia. Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte, gentes, et adoráte Dóminum: quia hódie descéndit lux magna super terram.

Господь утшає свій народ, Єрусалим визволяє! Явив Господь своє рамено святе перед очима всіх народів, і всі кінці землі побачать спасіння нашого Бога.

Багаторазово й багатьма способами Бог говорив колись до батьків наших через пророків. За останніх же оцих днів він говорив до нас через Сина, якого зробив спадкоємцем усього і яким створив віки. Він – відблиск його слави, образ його істоти, – підтримуючи все своїм могутнім словом, здійснив очищення гріхів і возсів праворуч величі на вишині, ставши від ангелів стільки вищим, оскільки успадкував визначніше від них ім'я. Кому бо з ангелів він коли мовив: «Син мій еси, я сьогодні породив тебе?» І ще: «Я буду йому за Отця, а він буде мені за Сина?» Коли ж знов уводив Первородного у світ, то каже: «Нехай поклоняться йому всі ангели Божі.» А щодо ангелів мовить: «Той, хто вітри своїми вісниками вчиняє, а полум'я вогненне – слугами своїми.» А до Сина: «Престол твій, Боже, віковичний, і жезл правоти – жезл твого царства. Ти полюбив справедливість і зневадив беззаконність, тому помазав тебе, Боже, Бог твій єлеєм радости понад твоїх співучасників.» І: «Ти, Господи, напочатку заснував землю і небеса – діло рук твоїх. Вони загинуть, ти ж перебуваєш; усі, мов одежа, постаріються.

Градуал та алілуя

Всі кінці землі побачили спасіння Бога нашого: в радості співайте Господеві, вся земля! *V.* Господь об'явив спасіння своє, перед очима народів відкрив справедливість свою.

Алілуя, алілуя. День освячення засяяв нам: прийдіть, народи, та поклоніться Господеві, сьогодні бо зійшло на землю велике світло.

L AETABUNDUS
exsultet fidelis chorus.
Alleluia.

Regem regum
intactae profudit thorus:
res miranda.

Angelus consilii
natus est de virgine:
sol de stella.

Sol occasum nesciens,
stella semper rutilans,
semper clara.

Sicut sidus radium,
profert Virgo Filium,
pari forma.

Neque sidus radio,
neque mater filio,
fit corrupta.

Cedrus alta Libani
conformatur hyssopo,
valle nostra;

Verbum ens Altissimi
corporari passum est,
carne sumpta.

Isaias cecinit,
Synagoga meminit,
numquam tamen desinit
esse caeca.

Si non suis vatibus,
credat vel gentilibus;
Sibylinis versibus
haec praedicta.

Infelix, propera,
crede vel vetera:
cur damnaberis,
gens misera?

Секвенція

Р озвеселись,
Зрадій вже, о хоре вірних,
Алілуя.

Царя царів
Нетлінне лоно явило:
Диво сталося.

Ангела поради нам
Діва породила, мов
Зірка - сонце.

Сонце незгасаюче,
Зірка завжди сяюча,
Завжди ясна.

Мати Сина родила –
Зірка промінь явила
У подобі.

І як зірка променем,
Мати Сином рожденним
Не ганьбиться.

Кедр міцний іссопом став,
Що гіркий, низький зростав
В сліз долині.

Слово від Всевишнього
Плоть смертельну прийняло,
Ставши тілом.

Ісаія ликує,
Синагога згадує,
Але все ж не визнає
І не бачить.

Ти не віриш пророкам:
То повір язичникам;
І Сибіліним віршам
Це звіщавшим.

Спіши, знедолений,
Повір старовині.
Доки будеш згублений,
Рід невірний?

Quem docet littera,
natum considera:
ipsum genuit puerpera.
Alleluia.

Прийди і подивись:
В Писанні він явивсь,
Тепер же народивсь
Як дитина. Алілуя.

Євангеліє

Ин. 1, 1-14 з пунктуацією в домініканській версії

In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil: Quod factum est: in ipso vita erat, et vita erat lux hominum: et lux in tenebris lucet, et tenebrae eam non comprehenderunt.

Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Ioannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine.

Erat lux vera, quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt.

Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his, qui credunt in nomine eius: qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.

На виділених словах преклоняємо праве коліно:

ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitavit in nobis: et vidimus gloriam eius, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiae et veritatis.

Пс. 88, 12.15

Tui sunt coeli et tua est terra: orbem terrarum et plenitudinem eius tu fundasti: iustitia et iudicium praeparatio sedis tuae.

(Читається тихо, після Orate fratres)

OVLATA, Domine, munera, nova Unigeniti tui Nativitate sanctifica: nosque a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per eundem Dominum.

Префация Різдва (с. 25 месалика)

Iноконвіку було Слово, і з Богом було Слово, і Слово було – Бог. З Богом було воно споконвіку. Ним постало все, і ніщо не постало без нього. Що постало, у тому було життя, і життя було – світло людей. І світло світить у темряві, і не поїняла його темрява.

Був чоловік, посланий Богом, ім'я йому – Йоан. Прийшов він свідком – свідчити світло, щоб усі з-за нього увірували. Не був він світло – був лише, щоб свідчити світло.

Справжнє те було світло – те, що просвітлює кожну людину. Воно прийшло у цей світ. Було у світі, і світ ним виник – і світ не впізнав його. Прийшло до своїх, – а свої його не прийняли.

Котрі ж прийняли його – тим дало право дітьми Божими стати, які в ім'я його вірують; які не з крові, ані з тілесного бажання, ані з волі людської, лише – від Бога народилися.

I Слово стало тілом, і оселилося між нами, і ми славу його бачили - славу Єдинородного від Отця, благодаттю та істиною сповненого.

Оферторій (спів на принесення дарів)

Tвої небеса і земля теж твоя; світ і його повноту – ти заснував їх. Праведність і суд – приготування твого трону.

Секрета (молитва над дарами)

Pросимо Тебе, Господи: освяти принесені дари заради нового Різдва Єдинородного Твого, нас же очисти від плям наших гріхів. Через того ж Господа...

Від Різдва до Богоявлення одна з молитов Канону Меси міняється:

COMMUNICANTES, et diem sacratissimum celebrantes, quo beatae Mariae intemeratae virginitas huic mundo edidit Salvatorem: sed et memoriam venerantes, in primis eiusdem gloriosae semper Virginis Mariae, Genetricis eiusdem Dei et Domini nostri Iesu Christi: sed et beati Ioseph, eiusdem Virginis Sponsi, et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum... (ст. 14 месалика).

Пс. 97, 3

VIDERUNT omnes fines terrae salutare Dei nostri.

Спів на Причастя

З'єднані [з усією Церквою], ми урочисто відзначаємо найсвятіший день, коли Пресвята Діва Марія у своїй непорушеній дівочості дала світу Спасителя, і з пошаною споминаємо передусім преславну завжди Діву Марію, Матір Бога і нашого Господа Ісуса Христа, а також блаженного Йосифа, її Обручника, і Твоїх блажених Апостолів та Мучеників... (ст. 14 месалика).

Всі кінці землі побачили спасіння Бога нашого.

Молитва після Причастя

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus: ut natus hodie Salvator mundi, sicut divina nobis generationis est auctor; ita et immortalitatis sit ipse largitor: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia secula seculorum.

Мм. 2, 1-12

CUM natus esset Iesus in Bethlehem Iuda in diebus Herodis regis, ecce Magi ab Oriente venerunt Ierosolymam, dicentes: Ubi est, qui natus est rex Iudæorum? Vidimus enim stellam eius in Oriente, et venimus adorare eum. Audiens autem Herodes rex, turbatus est, et omnis Ierosolyma cum illo. Et congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi, sciscitabatur ab eis, ubi Christus nasceretur. At illi dixerunt ei: In Bethlehem Iudae: sic enim scriptum est per Prophetam: Et tu, Bethlehem terra Iuda, nequaquam minima es in principibus Iuda; ex te enim exiet dux, qui regat populum meum Israel. Tunc Herodes, clam vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stellæ, quæ apparuit eis: et mittens illos in Bethlehem, dixit: Ite, et interrogate diligenter de puero: et cum invenieritis, renuntiæ mihi, ut et ego veniens adorem eum. Qui cum audissent regem, abiierunt. Et ecce, stella, quam viderant in Oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra, ubi erat Puer. Videntes autem stellam, gavisi sunt gaudio magno valde. Et intrantes

Кінцеве Євангеліє

Просимо Тебе, милосердний Боже: нехай народжений нині Спаситель світу, який став Творцем нашого божественного народження, стане для нас також Подателем безсмертя. Котрий з Тобою живе і царює в єдності Святого Духа, Бог, на віки вічні.

Коли Ісус народився у Вифлеємі юдейському за днів царя Ірода, то до Єрусалима прийшли зі сходу мудреці, запитуючи: «Де народжений Цар юдейський? Бо ми побачили Його зорю на сході й прийшли поклонитися Йому». Почувши це, цар Ірод стривожився, а з ним і весь Єрусалим; тож зібравши всіх первосвящеників і книжників народу, він випитував у них, де б мав народитися Христос. Вони ж сказали йому: «У Вифлеємі юдейському, бо так написано пророком: “І ти, Вифлеєме, земле Юдина, аж ніяк не менший серед князів Юди, бо з тебе вийде Вождь, який пастиме народ Мій, Ізраїля”». Тоді Ірод, таємно прикликавши мудреців, вивідав у них про час, коли з'явилася зоря, і, пославши їх до Вифлеєма, сказав: «Ідьте і докладно розвідайте про Дитя; коли ж знайдете, сповістіть мене, щоб і я пішов та поклонився Йому». Вислухавши царя, вони пішли; і ось зоря, яку побачили на сході, йшла перед ними, доки не зупинилася над місцем, де було Дитя. Побачивши зорю, вони зра-

domum, invenérunt Púerum cum María Matre eius, *hic genuflectitur* ET PROCIDÉNTES ADORAVÉRUNT EUM. Et, apértis thesáuris suis, obtulérunt ei múnera, aurum, thus et myrrham. Et re sponso accépto in somnis, ne redírent ad Heródem, per aliam viam revérsi sunt in regiónem suam.

діли дуже великою радістю. І, увійшовши в дім, побачили Дитя з Марією, Його матір'ю. *Преклоняємо коліна на наступних словах:* Впавши ниць, вони поклонилися Йому і, відкривши свої скарбниці, піднесли Йому дари – золото, ладан та миро. Та, одержавши уві сні застереження не повертатися до Ірода, вони віддалилися іншою дорогою до своєї країни.

Наступні Меси (орієнтовно):

1 січня, 19:00 – октава Різдва,
5 січня, 13:00 – Найсвятішого Імені Ісуса,
6 січня, 19:00 – Богоявлення.

Підготовано зусиллями Una Voce Ucraina. Джерела перекладів: Римський месал, переклади Біблії о. Р. Туркопяка, І. Хоменка, П. Куліша-І.Пулля. Переклад секвенції: Антон Герасименко

Якщо ви бажаєте навчитися співати григоріанський хорал, приєднавшись до нашої схоли, або мініструвати на Месах, звертайтеся до міністранта або пишіть на unavoceua@gmail.com чи facebook.com/traducia. Розклад Мес та брошури з текстами доступні на каналі t.me/uvucraina.